

Потребителите от ЕС скоро ще могат да защитават колективно правата си

Европейците ще бъдат по-добре защитени срещу нарушения на правото на ЕС от страна на компании ©AdobeStock_engel.ac

- Потребителите ще бъдат по-добре защитени срещу „масови вреди“ на национално и международно равнище
- Въвеждат се гаранции срещу злоупотреби със съдебни производства чрез принципа „губещият плаща“
- Някои потребителски организации ще могат да предявяват иски от името на потребителите

Днес Парламентът одобри законодателство, което ще позволи на групи потребители да обединяват силите си и да предприемат колективни действия в ЕС.

Новите правила въвеждат хармонизиран модел за представителни иски в всички държави членки, който гарантира, че потребителите са добре защитени от масови вреди. Същевременно моделът предлага подходящи предпазни мерки за избягване на злоупотреби.

Всички държави членки трябва да въведат поне един ефективен процедурен механизъм, който позволява на квалифицирани органи (напр. потребителски организации или публични органи) да предявяват иски пред съдилища с цел преустановяване (забрана) или обезщетение. Законодателството има за цел да подобри функционирането на вътрешния пазар чрез спиране на незаконните практики и улесняване на достъпа до правосъдие за потребителите.

Повече права за потребителите и гаранции за търговците

Европейският модел за колективни действия ще позволи само на квалифицирани органи, като потребителски организации, да представляват групи от потребители и да предявяват съдебни иски вместо адвокатски кантори.

Квалифицираните организации ще трябва да отговарят на едни и същи критерии в целия ЕС, за да могат да предявява трансгранични съдебни иски. Те ще трябва да докажат, че са достатъчно стабилни и обществено активни, както и че са организации с нестопанска цел. За да могат да предприемат действия в собствените си държави, организациите ще трябва да отговарят на критериите, определени в националните законодателства.

Правилата също така засилват защитата срещу злоупотребис принципа „губещият плаща“, според който загубилата страна заплаща разходите за съдебното производство на спечелилата страна.

С цел предотвратяване на злоупотреби с представителни иски следва да се избягват наказателните обезщетения. Квалифицираните организации трябва също така да установят процедури за избягване на конфликти на интереси и външно влияние, особено ако са финансирани от трета страна.

Колективните иски могат да бъдат заведени срещу търговци, ако се смята, че са нарушили правото на ЕС в широк кръг области като защитата на данни, пътуванията и туризма, финансовите услуги, енергетиката и телекомуникациите.

Директивата също така обхваща нарушения, които са били преустановени преди предявяването на представителния иск или след приключването на производството по него. Тази възможност се предоставя, тъй като все още може да е необходима забрана или предотвратяване на повторното извършване на нарушението.

Цитат

Докладчикът Жофроа Дидие (ЕНП, Франция) заяви: “С тази нова директива установихме баланс между по-голяма защита на потребителите и предоставяне на правната сигурност, от която се нуждаят предприятията. В момент, когато Европа е подложена на сериозно изпитание, ЕС показа, че може да постигне резултати и да се адаптира към новите реалности, да защити по-добре своите граждани и да им предложи нови конкретни права в отговор на глобализацията и нейните предизвикателства“.

Следващи стъпки

Директивата ще влезе в сила 20 дни след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз. След това държавите членки ще разполагат с 24 месеца, за да я транспонират в националните си законодателства, и с още 6 месеца, за да я приложат. Новите правила ще се прилагат по отношение на представителните искиове, подадени на или след датата, на която директивата става приложима.

Допълнителна информация

Директивата за представителните искиове, [представена през април 2018 г.](#) от Европейската комисия, бе [договорена](#) от преговарящите от страна на Европейския парламент и министрите на ЕС през юни 2020 г. Законопроектът, който е част от [Новия търговски механизъм за потребителите](#), идва в отговор на неотдашните скандали, свързани с нарушаването на правата на потребителите от мултинационални компании. В някои държави членки потребителите вече могат да предявяват колективни искиове в съдилищата, но сега това става възможно във всички страни от ЕС.

Допълнителна информация

[Процедурно досие](#)

[Позиция на Съвета на първо четене \(6.11.2020 г.\)](#)

[Прессъобщение след гласуване в пленарна зала \(23.3.2019 г.\)](#)

[Свободен достъп до снимки и аудио-визуални материали](#)

Обратна връзка

Ясмина ЯКИМОВА

Пресаташе

 (+32) 2 28 42626 (BXL)

 (+33) 3 881 73774 (STR)

 (+32) 470 88 10 60

 yasmina.yakimova@europarl.europa.eu

 [@EP_Legal](https://twitter.com/EP_Legal)
